

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ начальника обласної
військової адміністрації
18.12.2023 № 331/2023-н

ПРОГРАМА
розвитку культури і духовності Хмельницької області
на 2024-2026 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Ініціатор розроблення програми	Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
2	Розробник програми	Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
3	Відповідальний виконавець програми	Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
4	Учасники програми	Заклади культури та мистецтва обласного підпорядкування
5	Термін реалізації програми	2024-2026 роки
6	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Обласний бюджет
7	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього грн, у тому числі:	11 891,2 тис. грн
1)	коштів обласного бюджету	11 891,2 тис. грн

1. Загальні положення

Програму розвитку культури і духовності Хмельницької області на 2024-2026 роки (далі – Програма) розроблено Департаментом інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації у зв'язку із закінченням терміну дії Обласної програми розвитку культури і духовності на період до 2023 року, затвердженої рішенням Хмельницької обласної ради сьомого скликання від 24 вересня 2020 року № 40-34/2020, та з метою забезпечення належного функціонування закладів культури і мистецтва обласного підпорядкування.

Пріоритетом у напрямі підтримки галузі культури є стимулювання активізації творчого потенціалу області, розгортання креативності в культурі, підвищення культурного розвитку громад із збереженням самобутніх традицій, елементів нематеріальної культурної спадщини та мистецьких цінностей, мистецької освіти, збереження українського культурного надбання у частині документних ресурсів, підтримки системи читання.

Програму підготовлено відповідно до законів України “Про культуру”, “Про бібліотеки і бібліотечну справу”, “Про музеї та музейну справу”, постанови Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 року № 72 “Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 366-р “Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року” та з урахуванням концепцій реформування системи забезпечення населення культурними послугами та її фінансування.

Аналіз соціокультурної ситуації в області свідчить, що, не зважаючи на складні економічні умови, вдалося зберегти мережу установ культури і мистецтва, навчальних закладів, кадровий потенціал галузі, забезпечити підтримку професійного і аматорського мистецтва, художньої творчості. На 01.01.2020 року в області діяло 23 музеї комунальної власності, 2 державних історико-культурних заповідники “Межибіж” та “Самчики“, 296 недержавних музеїв, 987 клубних закладів, 726 бібліотек, 58 початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, 3 театральні-концертні установи, з яких 16 закладів культури і мистецтва відносяться до обласного підпорядкування, зокрема Хмельницький фаховий музичний коледж імені В. Заремби, Кам'янець-Подільський фаховий коледж культури і мистецтва, обласний науково-методичний центр культури і мистецтва, обласна філармонія, обласний академічний музично-драматичний театр ім. М. Старицького та обласний академічний театр ляльок.

З метою заохочення та творчого розвитку щорічно вручається 20 стипендій провідним митцям області та обдарованим дітям і творчій молоді під патронатом голови обласної державної адміністрації.

Разом з тим, існує низка проблем та першочергових завдань, які вимагають більш комплексного підходу та тривалих термінів реалізації.

Стан матеріально-технічного забезпечення установ культури і мистецтва обласного підпорядкування потребує оновлення та проведення капітальних ремонтів та реставраційних робіт. Сучасні умови вимагають упровадження новітніх технологічних процесів у роботу музеїв та проведення реекспозицій, поповнення бібліотечних фондів.

Бібліотеки області потребують не тільки надходжень нової літератури, а й запровадження сучасних технологій, зокрема створення електронних книг. Вагомим кроком є модернізація матеріально-технічної бази та інформаційно-комунікаційної інфраструктури бібліотек, а бібліотечний персонал – розвитку нових компетенцій. У сучасних умовах надзвичайно важливим є підтримка та розвиток бібліотек як потужних соціокультурних, інформаційних, просвітницьких закладів, відкритих громадських просторів для розвитку особистості та посилення ролі бібліотек у соціально-економічному і духовному житті регіону.

У музейній мережі також існує низка невирішених проблем, пов'язаних з охороною та збереженням пам'яток музейного фонду області, зміцненням матеріально-технічної бази музеїв, осучасненням експозицій тощо. У виставкових залах експонується лише близько 10% музейного фонду, решта – перебуває на збереженні у фондосховищах і не доступна огляду відвідувачів. Невідкладним завданням для музеїв залишається комп'ютеризація та автоматизація обліку музейних експонатів, оцифровування найбільш цінних музейних предметів.

Потребує підтримки книговидавнича справа, виставкова, гастрольно-концертна діяльність установ культури та мистецтва обласного підпорядкування, проведення культурно-мистецьких та просвітницьких заходів (форумів, фестивалів, конкурсів, конференцій тощо), заходів з відзначення державних свят, знаменних та пам'ятних дат, ювілеїв та історичних подій (Дня Конституції України, Дня незалежності України, Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Дня пам'яті жертв голодоморів, Дня Соборності України, Дня Гідності та Свободи, Дня пам'яті жертв політичних репресій, Дня захисника України тощо), сприяння у проведенні заходів соціального характеру.

Усе це зумовлює необхідність прийняття Програми розвитку культури і духовності Хмельницької області на 2024-2026 роки.

2. Мета і основні завдання Програми

Метою Програми є підвищення ефективності діяльності установ культури і мистецтва обласного підпорядкування, укріплення матеріально-технічної бази, збереження нематеріальної культурної спадщини, забезпечення реалізації прав громадян на доступ до культурних надбань, здобуття мистецької освіти.

Основними завданнями Програми є:

створення умов для належного функціонування мережі закладів культури і мистецтва обласного підпорядкування;

забезпечення розвитку творчого потенціалу та культурного простору області, збереження нематеріальної спадщини;

збереження нематеріальної культурної спадщини;

розвиток і функціонування державної мови у сфері культури;
інформатизація та цифровізація культурної сфери;
здійснення технічного переоснащення закладів культури і мистецтва;
надання підтримки професійному мистецтву;
підтримка книговидавання та поповнення бібліотечних фондів;
розвиток навчальних закладів галузі;
забезпечення збереження Державного музейного фонду України.

3. Завдання і заходи

Заходи з виконання Програми наведено в додатку.

4. Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- підвищити культурний рівень демократичного громадянського суспільства;
- створити сприятливі умови для розвитку культури і мистецтва у Хмельницькій області;
- поліпшити рівень культурного обслуговування населення;
- подальший розвиток бібліотечної, музейної, театральної справи, мистецької освіти;
- забезпечити подальший розвиток професійного мистецтва, втілення нових мистецьких проєктів;
- сприяти відродженню та подальшому розвитку нематеріальної культурної спадщини;
- забезпечити повноцінне функціонування мережі навчальних закладів культури і мистецтва;
- налагодження співробітництва із закладами культури і мистецтва області в реалізації спільних програм;
- модернізацію та зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури і мистецтв.

5. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування заходів, визначених Програмою, здійснюється відповідно до вимог законодавства за рахунок бюджетних асигнувань на галузь на відповідний рік, спонсорських та благодійних надходжень, цільового фінансування (грантів), надходжень від платних послуг, наданих закладами культури, інших джерел, не заборонених чинним законодавством (згідно з додатком до Програми розвитку культури і духовності Хмельницької області на 2024-2026 роки).

Розрахунки потреби в коштах на відповідні заходи, передбачені Програмою, проводяться при поданні бюджетних запитів на відповідний рік у межах асигнувань, передбачених на галузь “культура і мистецтво” більш детально.

Прогнозні обсяги фінансових ресурсів за роками

тис. грн

Роки	Усього	У тому числі за джерелами надходження	
		Обласний бюджет	Інші джерела
2024	3 920,4	3 920,4	-
2025	3 985,4	3 985,4	-
2026	3 985,4	3 985,4	-
	11 891,2	11 891,2	-

Директор Департаменту інформаційної
діяльності, культури, національностей та
релігій обласної військової адміністрації

Інна МИХАЙЛОВА